

Zasady monitorowania i dokonywania samooceny systemu kontroli zarządczej oraz udzielania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej

§ 1

1. Ustala się zasady monitorowania i dokonywania samooceny systemu kontroli zarządczej oraz udzielania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Zgierzu oraz pozostałych jednostkach organizacyjnych Powiatu Zgierskiego.
2. Wprowadza się obowiązek dokonywania samooceny systemu kontroli zarządczej we wszystkich jednostkach organizacyjnych Powiatu Zgierskiego.
3. Wprowadza się obowiązek składania informacji o stanie kontroli zarządczej według niniejszych zasad.

§ 2

1. Wdrożenie systemu monitorowania i dokonywania samooceny systemu kontroli zarządczej oraz składania informacji o stanie kontroli zarządczej ma na celu:
  - 1) dostarczenie Staroście Zgierskiemu informacji odnośnie adekwatności, legalności, skuteczności i efektywności realizacji zadań przez daną jednostkę organizacyjną Powiatu Zgierskiego,
  - 2) wywiązanie się Starosty Zgierskiego z zadań związanych z nadzorem w ramach II poziomu kontroli zarządczej,
  - 3) zapewnienie działania zgodnie ze standardami kontroli zarządczej,
  - 4) usprawnianie funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Zgierzu i pozostałych jednostkach organizacyjnych Powiatu Zgierskiego.

§ 3

1. Zasady monitorowania i dokonywania samooceny systemu kontroli zarządczej oraz składania informacji o stanie kontroli zarządczej określają:
  - 1) obowiązki w zakresie dokonywania samooceny systemu kontroli zarządczej,
  - 2) obowiązki w zakresie sporządzania informacji o stanie kontroli zarządczej,
  - 3) zasady uzyskiwania i raportowania wyników samooceny oraz przekazywania informacji o stanie kontroli zarządczej.

§ 4

1. Źródłami zapewnienia w zakresie kontroli zarządczej są informacje pochodzące z:
  - 1) monitoringu realizacji celów i zadań,
  - 2) samooceny systemu kontroli zarządczej w tym systemu zarządzania ryzykiem,
  - 3) audytu wewnętrznego,
  - 4) kontroli wewnętrznych,
  - 5) kontroli zewnętrznych,
  - 6) auditów wewnętrznych,
  - 7) auditów zewnętrznych,
  - 8) innych dostępnych źródeł.

§ 5

1. Odpowiedzialność za monitorowanie realizacji zadań i celów ponoszą:
  - 1) w przypadku jednostek organizacyjnych – Kierownicy jednostek,
  - 2) w przypadku Starostwa Powiatowego – Kierownicy komórek organizacyjnych.
  - 3) Inspektor ds. kontroli – w zakresie przeprowadzanych czynności kontrolnych w Starostwie Powiatowym w Zgierzu i pozostałych jednostkach organizacyjnych Powiatu Zgierskiego,
2. Odpowiedzialność za dokonanie samooceny kontroli zarządczej:
  - 1) w Starostwie powiatowym w Zgierzu ponosi Koordynator kontroli zarządczej – Sekretarz Powiatu,
  - 2) w pozostałych jednostkach organizacyjnych Powiatu Zgierskiego – Kierownicy jednostek.
3. Kierownicy komórek organizacyjnych Starostwa Powiatowego w Zgierzu są odpowiedzialni za:
  - 1) dokumentowanie przeprowadzonego monitoringu i przekazywanie wyników przeprowadzonej samooceny, zgodnie z załącznikiem nr 2 do Biura Audytu wewnętrznego i Kontroli,
  - 2) sporządzanie i składanie do Biura Audytu wewnętrznego i Kontroli informacji o stanie kontroli zarządczej zgodnie z załącznikiem Nr 1.
4. Kierownicy jednostek organizacyjnych są odpowiedzialni za:
  - 1) dokumentowanie przeprowadzonego monitoringu i przekazywanie wyników przeprowadzonej samooceny, zgodnie z załącznikiem nr 2 do Biura Audytu wewnętrznego i Kontroli,
  - 2) sporządzanie i składanie do Biura Audytu wewnętrznego i Kontroli informacji o stanie kontroli zarządczej zgodnie z załącznikiem Nr 1.
5. Koordynator kontroli zarządczej – Sekretarz Powiatu Zgierskiego jest odpowiedzialny za:
  - 1) dokonywanie samooceny systemu kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Zgierzu, z uwzględnieniem zagadnień zarządzania ryzykiem i przekazywanie wyników samooceny do Biura Audytu wewnętrznego i kontroli, zgodnie z załącznikiem nr 2,
  - 2) sporządzanie i składanie do Biura Audytu wewnętrznego i Kontroli informacji o stanie kontroli zarządczej w Starostwie Powiatowym w Zgierzu, zgodnie z załącznikiem Nr 1.
6. Wyniki samooceny i oświadczenia o których mowa w pkt. 3, 4, 5 sporządza się i przekazuje w terminie do końca pierwszego kwartału za rok poprzedni.
7. Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli jest odpowiedzialne za:
  - 1) gromadzenie informacji o stanie kontroli zarządczej ze wszystkich jednostek/komórek organizacyjnych oraz pozostałych źródeł zapewnienia,
  - 2) przedłożenie Staroście Zgierskiemu zbiorczej informacji o stanie kontroli zarządczej w Powiecie Zgierskim.

§ 6

Zobowiązuje się pracowników Starostwa Powiatowego w Zgierzu i jednostek organizacyjnych powiatu zgierskiego do zapoznania się z treścią niniejszego zarządzenia.

Informacja o stanie kontroli zarządczej**za rok .....**
(rok, za który składane jest oświadczenie)

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanej przeze mnie komórce/jednostce organizacyjnej

.....
(nazwa jednostki organizacyjnej)

- ☐ funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza,
☐ w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia:.....
 .....
 .....

- ☐ nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Przyczyny:.....
 .....
 .....

W ubiegłym roku zostały podjęte następujące działania w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej:
 .....
 .....

W następnym roku planuje się podjąć następujące działania w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej:
 .....
 .....

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z przeprowadzonych:

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji:.....

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

.....
(miejscowość, data) (podpis kierownika komórki/ jednostki¹)

¹ W przypadku Starostwa Powiatowego w Zgierzu, podpis Sekretarza Powiatu Zgierskiego

ARKUSZ SAMOOCENY SYSTEMU KONTROLI ZARZĄDCZEJ

W .....

nazwa jednostki organizacyjnej

L.p.	STANDARDY KONTROLI ZARZĄDCZEJ	TAK	NIE	NIE w pełnym zakresie	UWAGI/DODATKOWE INFORMACJE	ODNIESIENIE DO DOKUMENTÓW PROCEDUR/REGULACJI PRAWNYCH W TYM WEWNĘTRZNYCH
1.	2	3	4	5	6	7
<i>I</i>	ŚRODOWISKO WEWNĘTRZNE: <i>przestrzeganie wartości etycznych, kompetencje zawodowe, struktura organizacyjna, delegowanie uprawnień.</i>					
1.	Czy osoby zarządzające i pracownicy są świadomi wartości etycznych przyjętych w jednostce i przestrzegają ich przy wykonywaniu powierzonych zadań?					
2.	Czy osoby zarządzające wspierają i promują przestrzeganie wartości etycznych dając dobry przykład codziennym postępowaniem i podejmowanymi decyzjami?					
3.	Czy zadbano, aby osoby zarządzające i pracownicy posiadali wiedzę, umiejętności i doświadczenie pozwalające skutecznie i efektywnie wypełniać powierzone zadania?					
4.	Czy proces zatrudnienia jest prowadzony w sposób zapewniający wybór najlepszego kandydata na dane stanowisko pracy?					
5.	Czy zapewnia się rozwój kompetencji zawodowych pracowników jednostki i osób zarządzających?					
6.	Czy struktura organizacyjna jednostki jest					

L.p.	STANDARDY KONTROLI ZARZĄDCZEJ	TAK	NIE	NIE w pełnym zakresie	UWAGI/DODATKOWE INFORMACJE	ODNIESIENIE DO DOKUMENTÓW PROCEDUR/REGULACJI PRAWNYCH W TYM WEWNĘTRZNYCH
1.	2	3	4	5	6	7
	dostosowana do aktualnych celów i zadań?					
7.	Czy zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności jednostek, poszczególnych komórek organizacyjnych jednostki oraz zakres podległości pracowników został określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny?					
8.	Czy każdy pracownik posiada aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności?					
9.	Czy precyzyjnie określa się zakres uprawnień delegowanych poszczególnym osobom zarządzającym lub pracownikom?					
10.	Czy zakres delegowanych uprawnień jest odpowiedni do wagi podejmowanych decyzji, stopnia ich skomplikowania i ryzyka z nimi związanego?					
11.	Czy deleguje się uprawnienia do podejmowania decyzji, zwłaszcza tych o bieżącym charakterze?					
12.	Czy przyjęcie delegowanych uprawnień jest potwierdzane podpisem?					
II	CELE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM: <i>misja, określanie celów i zadań, monitorowanie i ocena ich realizacji, identyfikacja ryzyka, analiza ryzyka, reakcja na ryzyko.</i>					
1.	Czy określono misję dla jednostki?					

Załącznik Nr 2
do zasad monitorowania i dokonywania samooceny systemu kontroli zarządczej
oraz udzielania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej

L.p.	STANDARDY KONTROLI ZARZĄDCZEJ	TAK	NIE	NIE w pełnym zakresie	UWAGI/DODATKOWE INFORMACJE	ODNIESIENIE DO DOKUMENTÓW PROCEDUR/REGULACJI PRAWNYCH W TYM WEWNĘTRZNYCH
1.	2	3	4	5	6	7
2.	Czy cele i zadania określono jasno i w co najmniej rocznej perspektywie?					
3.	Czy monitorowano zadania i cele za pomocą wyznaczonych mierników?					
4.	Czy dokonywano oceny realizacji celów?					
5.	Czy co najmniej raz w roku dokonano identyfikacji ryzyka w odniesieniu do celów i zadań?					
6.	Czy w przypadku istotnej zmiany warunków, w których funkcjonuje jednostka dokonano ponownej identyfikacji ryzyka?					
7.	Czy w stosunku do zidentyfikowanego ryzyka poddano je analizie mającej na celu określenie prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka i możliwych jego skutków?					
8.	Czy określono akceptowany poziom ryzyka?					
9.	Czy w stosunku do każdego istotnego ryzyka określono rodzaj reakcji (tolerowanie, przeniesienie, wycofanie się, działanie)?					
10.	Czy określono działania, które należy podjąć w celu zmniejszenia danego ryzyka do akceptowanego poziomu?					

L.p.	STANDARDY KONTROLI ZARZĄDCZEJ	TAK	NIE	NIE w pełnym zakresie	UWAGI/DODATKOWE INFORMACJE	ODNIESIENIE DO DOKUMENTÓW PROCEDUR/REGULACJI PRAWNYCH W TYM WEWNĘTRZNYCH
1.	2	3	4	5	6	7
III	MECHANIZMY KONTROLI: <i>dokumentowanie systemu kontroli zarządczej, nadzór, ciągłość działalności, ochrona zasobów, szczegółowe mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych, mechanizmy kontroli dotyczące systemów informatycznych.</i>					
1.	Czy dokumentacja systemu kontroli zarządczej jest spójna?					
2.	Czy dokumentacja systemu kontroli zarządczej jest dostępna dla wszystkich, dla których jest niezbędna?					
3.	Czy prowadzony jest nadzór nad wykonywaniem zadań w celu ich oszczędnej, efektywnej i skutecznej realizacji?					
4.	Czy istnieją mechanizmy służące utrzymaniu ciągłości działalności jednostki?					
5.	Czy podejmuje się działania zapewniające dostęp do zasobów tylko upoważnionym osobom?					
6.	Czy pracownikom i osobom zarządzającym powierzono odpowiedzialność za zapewnienie ochrony i właściwe wykorzystanie zasobów jednostki?					
7.	Czy istnieją mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych, zapewniające:					
7A.	rzetelne i pełne dokumentowanie i rejestrowanie operacji finansowych i gospodarczych?					
7B.	zatwierdzanie (autoryzację) operacji finansowych i gospodarczych przez					

Załącznik Nr 2
do zasad monitorowania i dokonywania samooceny systemu kontroli zarządczej
oraz udzielania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej

L.p.	STANDARDY KONTROLI ZARZĄDCZEJ	TAK	NIE	NIE w pełnym zakresie	UWAGI/DODATKOWE INFORMACJE	ODNIESIENIE DO DOKUMENTÓW PROCEDUR/REGULACJI PRAWNYCH W TYM WEWNĘTRZNYCH
1.	2	3	4	5	6	7
	kierownika jednostki lub osoby przez niego upoważnione?					
7C.	podział kluczowych obowiązków?					
7D.	Weryfikacja operacji finansowych i gospodarczych przed i po realizacji?					
8.	Czy określono mechanizmy służące zapewnieniu bezpieczeństwa danych i systemów informatycznych?					
IV	INFORMACJA I KOMUNIKACJA <i>bieżąca informacja, komunikacja wewnętrzna, komunikacja zewnętrzna.</i>					
1.	Czy osobom zarządzającym i pracownikom zapewnia się w odpowiedniej formie i czasie, właściwe oraz rzetelne informacje potrzebne do realizacji zadań?					
2.	Czy zapewniono efektywne mechanizmy przekazywania ważnych informacji w obrębie struktury organizacyjnej?					
3.	Czy zapewniono efektywny system wymiany ważnych informacji z podmiotami zewnętrznymi mającymi wpływ na osiąganie celów i realizację zadań?					
V	MONITOROWANIE I OCENA: <i>monitorowanie systemu kontroli zarządczej, samoocena, audyt wewnętrzny, uzyskiwanie zapewnienia o stanie kontroli zarządczej.</i>					
1.	Czy monitoruje się skuteczność poszczególnych elementów systemu kontroli					

Załącznik Nr 2
do zasad monitorowania i dokonywania samooceny systemu kontroli zarządczej
oraz udzielania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej

L.p.	STANDARDY KONTROLI ZARZĄDCZEJ	TAK	NIE	NIE w pełnym zakresie	UWAGI/DODATKOWE INFORMACJE	ODNIESIENIE DO DOKUMENTÓW PROCEDUR/REGULACJI PRAWNYCH W TYM WEWNĘTRZNYCH
1.	2	3	4	5	6	7
	zarządczej, co umożliwia bieżące rozwiązywanie zidentyfikowanych problemów?					
2.	Czy w jednostce prowadzony jest audyt wewnętrzny/					
3.	Czy przedkłada się informację o stanie kontroli zarządczej osobom upoważnionym?					

.....
data i podpis Kierownika komórki/ jednostki²

² W przypadku Starostwa Powiatowego w Zgierzu Kwestionariusz samooceny wypełnia Sekretarz Powiatu Zgierskiego